

De Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA)

Blijft een werknemer lang ziek, dan loopt dit al snel in de papieren. Niet alleen voor de werkgever, maar mogelijk ook voor de werknemer. Na twee jaar ziekte geldt sinds 29 december 2005 de WIA. In de WIA ligt het accent niet op inkomensbescherming, maar op activering van de werknemer. Werknemers die ondanks ziekte of gebrek kunnen werken, blijven zoveel mogelijk aan de slag. Alleen werknemers die volgens de nieuwe regels 'duurzaam en volledig arbeidsongeschikt' zijn, krijgen adequate inkomensbescherming. De WIA vervangt de oude WAO voor alle werknemers die op of na 1 januari 2004 ziek zijn geworden. Na twee jaar loondoorbetaling wegens ziekte volgt de WIAbeoordeling door de overheid (UWV). Het UWV bepaalt dan of een werknemer:

1. niet arbeidsongeschikt is, dat wil zeggen voor minder dan 35% arbeidsongeschikt (lees: voor meer dan 65% arbeidsongeschikt);
2. gedeeltelijk of volledig, maar niet duurzaam arbeidsongeschikt is (Werkhervattingsregeling gedeeltelijk arbeidsongeschikten/WGA);
3. volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is (Inkomensverzekering volledig en duurzaam arbeidsongeschikten/IVA).

Risico werknemer

IVA

In de IVA heeft een werknemer recht op een uitkering van 75% van het gemaximeerde dagloon, te weten € 46.953,90 ofwel maximaal € 35.215,43 per jaar. Deze uitkering eindigt bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Tot die tijd heeft de werknemer met een loon lager dan het maximumdagloon dus een structureel gat van 25%. Boven het maximumdagloon loopt het inkomensgat fors op.

WGA

Als het UWV oordeelt dat een werknemer 35-80% arbeidsongeschikt is, of volledig maar niet duurzaam (korter dan vijf jaar), dan heeft deze recht op een WGA-uitkering. De WGA-uitkering kent een loongerelateerde uitkering, een vervolguitkering (WGA-gat of hiaat) of een loonaanvulling als voldoende wordt gewerkt.

Loongerelateerde uitkering

Voorwaarde

Direct voorafgaand aan de ziekte moet de werknemer in tenminste 26 van 36 weken hebben gewerkt (wekeneis). Is dit niet het geval, dan volgt direct de lagere vervolguitkering of een loonaanvulling (bij voldoende werken).

Duur

De duur van de loongerelateerde uitkering bedraagt in beginsel drie maanden, of, als dat gunstiger is, per gewerkt jaar een extra maand. Vier jaar gewerkt betekent dan vier maanden uitkering, vijf jaar vijf maanden, enzovoort. Dit tot een maximum van 38 maanden bij 38 jaar werk.

Hoogte

De hoogte van loongerelateerde WGA-uitkering bedraagt in de eerste twee maanden 75% van het oude loon en daarna 70% met als maximum het maximumdagloon. Als iemand werkt tijdens de loongerelateerde fase, gaat deze er altijd op vooruit. Iedere euro aan extra inkomsten uit arbeid doet het totale inkomen toenemen met € 0,30. De € 0,70 wordt verrekend met de uitkering (0,7 x dagloon - nieuw loon). Op deze wijze wordt de gedeeltelijk arbeidsgeschikte geprikkeld om te gaan werken.

Loonaanvulling

Voorwaarde

Iemand die niet voldoet aan de wekeneis kan recht hebben op loonaanvulling. Dat recht kan ook bestaan na afloop van de loongerelateerde fase. Voorwaarde hiervoor is dat betrokkene minimaal 50% van zijn resterende verdiencapaciteit benut. Is dit niet het geval, dan volgt een vervolgitkering.

Duur

Loonaanvulling vindt plaats zolang iemand aan bovenstaande voorwaarde voldoet en tot 65 jaar.

Hoogte

Als betrokkene een inkomen heeft dat hoger is dan 50% en minder dan 100% van de resterende verdiencapaciteit, dan bedraagt de loonaanvulling 0,7 x (dagloon - restcapaciteit). Als de verzekerde meer verdient dan 100% van de restcapaciteit, bedraagt de hoogte van de loonaanvulling 0,7 x (dagloon - nieuw inkomen). Wordt de resterende verdiencapaciteit niet geheel benut, dan betekent dit verlies aan inkomen ten opzichte van de loongerelateerde uitkering.

Vervolgitkering (WGA-gat)

Als een gedeeltelijk arbeidsgeschikte niet werkt, of minder dan 50% van zijn restcapaciteit benut, maakt hij aanspraak op een vervolgitkering. De hoogte van de vervolgitkering is een percentage van het wettelijk minimumloon.

Het nieuwe arbeidsongeschiktheidsstelsel ziet er schematisch als volgt uit:

Risico werkgever

Eigenrisicodragen

Alle werkgevers kunnen met ingang van 1 januari 2007 eigenrisicodragers worden voor de WGA. Een werkgever die eigenrisicodragers is voor de WGA, draagt voor tien jaar de WGA-uitkeringslasten van zijn werknemers en is in die tijd verantwoordelijk voor hun re-integratie. Onder de WGA-lasten vallen:

- de kosten van de loongerelateerde WGA-uitkering;
- de kosten van de vervolgitkering;
- de kosten van loonaanvulling (tot ten hoogste het bedrag van de vervolgitkering);
- de werkgeverslasten (sociale premies).

Re-integratie

Naast de financiële risico's blijft de eigenrisicodragers voor een termijn van tien jaar verantwoordelijk voor de re-integratie van de gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemers. In voorkomende gevallen zal de eigenrisicodragers als 'bestuursorgaan' moeten optreden. Dit impliceert dat de eigenrisicodragers indien nodig een beroep- en bezwaarprocedure inricht.

Premie

De eigenrisicodragers hoeft geen publieke gedifferentieerde WGA-premie aan de belastingdienst te betalen en betaalt alleen nog WAO-basispremie. Dit kan een voordeel zijn ten opzichte van publieke verzekering. Dit is bijvoorbeeld het geval als de potentiële eigenrisicodragers weinig verzuim kent. In dat geval is immers de kans op instroom in de WGA ook gering en zijn eventuele uitkeringslasten laag of nihil.

Verzekeringsopties werknemers

De gaten in de WIA kunnen individueel of collectief via de werkgever worden gedicht. We onderscheiden daarbij drie typen verzekeringen:

- WGA-gatverzekeringen;
- aanvullende verzekeringen;
- excedentverzekeringen.

WGA-gatverzekeringen

Als een werknemers in de vervolgfase (na de loongerelateerde periode) minder dan 50% van zijn restcapaciteit benut, kan hij met een WGA-gatverzekering zijn inkomen (percentage minimumloon) aanvullen tot 70% voor het gedeelte dat hij arbeidsongeschikt is. Een meer uitgebreide WGA-gatverzekering verzekert ook het werkloosheidsdeel en vult het inkomen aan tot 70% van het oude (gemaximeerde) loon, tot maximaal € 46.953,90 (2008).

Aanvullende verzekeringen

Verder zijn er aanvullende WIA-verzekeringen. Deze vullen het inkomen van de werknemers bij arbeidsongeschiktheid aan met een bepaald percentage van het oude inkomen. Het percentage is afhankelijk van de

benutting van de resterende verdien capaciteit. Ook deze verzekeringen zijn collectief en individueel af te sluiten.

Excedentverzekeringen

Voor werknemers met een salaris boven het maximumdagloon die arbeidsongeschikt worden zijn er excedentverzekeringen.

Een excedentverzekering vult de uitkering gedurende bepaalde tijd aan tot een percentage van het oude loon (boven de loongrens).

Verzekeringsmogelijkheden werkgever

De werkgever kan het eigenrisicodragerschap privaat verzekeren bij een particuliere verzekeraar. De WGA-eigenrisicodragerverzekering dekt de wettelijke uitkeringsverplichting van de werkgever, als deze er voor kiest om eigenrisicodragers te worden. Verzekeraars leveren daarbij professionele begeleiding (vaak al in de eerste twee ziektejaren) en juridische ondersteuning.

Bron: ASR Verzekeringen